

פ' בלק

(1) במדבר פרק כג

(כד) הֲנֹעַם כְּלָבִיא יָקוּם וְכָאֲרִי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאָכַל טְרֵף וְדָם תִּלְלִים יִשְׁתָּה:

(2) הכתב והקבלה על במדבר פרק כג פסוק כד

הן העם. תיב"ע יחידאה הוא עמא הדין, פי' מלת הן אחד, דומה ללשון יוני שקורין לאחד הן

(3) רש"י על במדבר פרק כג פסוק כד

הן עם כלביא יקום וגו' - כשהן עומדין משינתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצות ללבוש טלית לקרוא את שמע ולהניח תפילין:
... ד"א הן עם כלביא יקום וגו'. כתרגומו:

(4) תרגום אונקלוס על במדבר פרק כג פסוק כד

הא עמא כליתא שרי וכאריא יתנטל לא ישרי בארעה עד דיקטול קטול ונכסי עממיא יירת:

(5) מזרחי על במדבר פרק כג פסוק כד

הן עם כלביא יקום כשהם עומדים ממתם שחרית. הן מתגברין כלביא וכו'. המקרא הזה אינו כמשמעו, שהרי כל האמור אינו אלא ספור שבחם בתורה ובמצות וחבת המקום עליהם, לפיכך דרשו רז"ל גם המקרא הזה על קיום המצות, על דרך "הוי עז כנמר וגיבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים" . . .

(6) ספר גור אריה על במדבר פרק כג פסוק כד

כשהן עומדין ממתן שחרית וכו'. דאין לפרש כמשמעו, שהם גבורים כל כך כארי וכלביא, דאם כן למה צריך לומר "כלביא יקום וכארי יתנשא", והוי ליה לומר 'הן עם כלביא וכארי', אלא הוא נאמר על המצות, ומפני שהמצות הם גבורה, לפי שמי שעושה מצוה פועל פעולה אלהית נפלאה, לכך היה אומר שכל מעשה האומה הזאת אינם מעשים פחותים ושפלים, אלא הם מעשים נוראים וגדולים, והם המצות, אשר הם מעשה אלהים . . . וכאשר לומד ומתגבר בתורה, היא הגבורה עם הדברים האלהיים. וכן עשיית המצות היא כענין זה לגמרי, נקראים גבורה. וקרובים מאוד דברי רז"ל (תנחומא כאן יד) לפשוטו של מקרא, למי שמבין דבריהם האמתיים:

(7) בראשית פרק מט

(ט) גֹּר אַרְיֵה יְהוּדָה מְטָרֵף בְּנֵי עֲלִית פְּרַע רְבִץ פְּאֲרִיָה וְכָלְבִיא מִי יְקִימֶנּוּ:

(8) במדבר פרק כד

(ט) פְּרַע שָׁכַב פְּאֲרִי וְכָלְבִיא מִי יְקִימֶנּוּ מְבַרְכֵיךָ בְּרוּךְ וְאֲבִרְיֶךָ אָרוּר:

(9) יחזקאל פרק יט

(ב) וְאֶמְרָתְּ מָה אֲמַרְךָ לְבִיא בֵּין אַרְיֹת רְבֻצָה בְּתוֹךְ פְּפָרִים רְבֵמָה גֹרְיָה:

(10) שם משמואל דברים פרשת תצא

וזה לימוד גדול לכל אדם להשגיח היטב על הראשית שלו, ראשית בואו לכלל מצוות בהיותו בן י"ג, וכן בהיותו אדם שלם ע"י הנשואין, אז מתחילה תקופה חדשה וישגיח היטב על ראשית שנותיו אז. ולזה מצאו הספרים הקדושים רמז בתורה נקי יהי' לביתו שנה אחת נקי בלי חטא . . . וכן בכל שנה ראשית השנה ר"ה יוה"כ וסוכות, שיהי' בתשובה ודביקות, וימשך אחר זה כל השנה כולה. וכן בכל יום, ראשית היום, עומדין משנתן שחרית לחטוף את המצות, כי הזריזות במצוות שחרית מושכת אחרי' את כל היום כולו:

(11) טור א"ח סימן א

צריך האדם להתגבר כארי לעמוד בבקר לעבודת בוראו ואף אם ישיאנו יצרו בחורף לאמר איך תעמוד בבקר כי הקור גדול או ישיאנו בקיץ לאמר איך תעמוד ממתך ועדיין לא שבעת משנתך התגבר עליו לקום

(12) שלחן ערוך א"ח סימן א

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר: